

หลักสูตร นวดแผนไทย
จำนวน 30 ชั่วโมง
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอทรายทองวัฒนา

ความเป็นมา

เนื่องจากการนวดเป็นแขนงหนึ่งของการแพทย์แผนไทยซึ่งปัจจุบันนี้มีผู้นิยมและสนใจศึกษากันอย่างแพร่หลาย เพราะการนวดช่วยผ่อนคลายและบรรเทาอาการเจ็บปวดเมื่อยล้าจากการทำกิจกรรมในชีวิตประจำวัน การทำงาน ความเครียด ฯลฯ การนวดเป็นวิธีการที่สะดวกและเสียค่าใช้จ่ายน้อยมากทำได้ด้วยตนเอง การนวดนอกจากจะเป็นการปฐมพยาบาลบรรเทาอาการเคล็ดขัดยอกปวดบวมทั่วไปได้แล้ว การนวดยังมีประโยชน์อย่างมากต่อผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาโดยวิธีกายภาพบำบัด ประโยชน์ของการนวดนี้สามารถเผยแพร่ความรู้ไปสู่ประชาชนได้อีกด้วย การจัดอบรมการนวดแผนไทยนอกจากจะเป็นการเผยแพร่ความรู้และวิธีปฏิบัติที่ถูกต้องแก่ผู้เข้ารับการอบรมด้วยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ ยังเป็นนการช่วยอนุรักษ์และส่งเสริมการแพทย์แผนไทยอันเป็นภูมิปัญญาของบรรพบุรุษที่ส่งผ่านมาแต่โบราณไม่ให้สูญหายไปอย่างน่าเสียดาย มีผู้สนใจเข้ารับการอบรมอาชีพนวดแผนไทยจำนวนหนึ่ง เนื่องจากสนใจประกอบอาชีพรับจ้าง เกษตรกรรม การทำงานมาทั้งวันมักเกิดอาการเมื่อยล้ากล้ามเนื้อ และอาชีพที่จะช่วยผ่อนคลายได้คือ อาชีพการนวดแผนไทย เพื่อสนองตอบความต้องการของกลุ่มผู้มาใช้บริการ

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอทรายทองวัฒนา จึงได้จัดทำหลักสูตร นวดแผนไทยขึ้น เพื่อใช้สำหรับจัดกระบวนการเรียนรู้ให้แก่ กลุ่มเป้าหมายผู้ที่สนใจ

หลักการของหลักสูตร

มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำ อย่างมีคุณภาพ สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคงและเป็นบุคคลที่มีวินัยเปี่ยมไปด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกความรับผิดชอบตนเอง ผู้อื่นและสังคม เน้นการฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจและสามารถ นำไปประกอบอาชีพให้เกิดรายได้ที่มั่นคง และยั่งยืนในอาชีพ

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อส่งเสริมอาชีพและพัฒนาอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง
2. เพื่อให้ประชาชนมีความรู้และทักษะการฝึกปฏิบัติพื้นฐานการนวดไทยเพื่อสุขภาพ
3. สามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

เป้าหมาย

ประชาชนทั่วไป

ระยะเวลาเรียน

จำนวน 30 ชั่วโมง
ภาคทฤษฎี 8 ชั่วโมง
ภาคปฏิบัติ 22 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1.	1. ประวัติและความเป็นมาของการนวดแผนไทย 1.1 ความสำคัญในการประกอบอาชีพ 1.2 แหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับการประกอบ อาชีพ การนวดแผนไทยแบบต่างๆ	หลักสูตรการประกอบอาชีพ การนวดแผนไทยให้มีจุดหมายเพื่อให้ 1. ผู้เรียนวิเคราะห์แนวทางการประกอบอาชีพ การนวดแผนไทยและการนวดไทยตามแนวเส้นพื้นฐานทั่วร่างกาย เป็นต้น 2. ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ เกิดทักษะในการประกอบอาชีพ 3. ผู้เรียนมีอาชีพเสริม เกิดรายได้ 4. ผู้เรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ 5. ผู้เรียนรู้จักนำความรู้ที่มีอยู่แล้วมา พัฒนาฝีมือตนเอง เพื่อให้ได้งานที่ดีที่สุด 6. ผู้เรียนสามารถคิด ต้นทุน กำหนดราคา ค่า ให้บริการ และจัดการ บริหารเองได้ 7. รู้และเข้าใจในศาสตร์การนวดไทย แบบมีอาชีพ เบื้องต้น ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติได้แก่ความรู้ที่เกี่ยวกับกาย วิทยาศาสตร์ และสรีระ วิทยาของมนุษย์ 8. ทำให้ผู้นวดสามารถอธิบาย หลักการ นวด และระบบร่างกายได้อย่างน่าเชื่อถือและถูกต้องมากยิ่งขึ้น	1. ประวัติและความ เป็นมาของการนวดแผนไทย 1.1 ความสำคัญในการประกอบอาชีพ 1.2 แหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพการ นวดแผนไทยแบบต่างๆ 1.3 การสำรวจ ทรัพยากรในการนำมา ประยุกต์ใช้คู่กับ การนวดแผนไทยที่มีในชุมชน 1.4 ทิศทางในการ ประกอบอาชีพ	- วิธีสอนแบบ บรรยาย - การจัดการ เรียนรู้ แบบใช้คำถาม - วิธีสอนแบบศึกษา ด้วยตนเอง - วิธีสอนแบบ แบ่งกลุ่มทำงาน	2	3
2	2. ทักษะการประกอบอาชีพ การนวดแผนไทยในรูปแบบต่าง ๆ -ประเภทของ	1. รู้และเข้าใจในศาสตร์การ นวดไทยแบบมีอาชีพเบื้องต้น ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ได้แก่ความรู้ที่เกี่ยวกับกาย วิทยาศาสตร์และสรีระวิทยา ของมนุษย์	2. ทักษะการประกอบ อาชีพการนวดแผนไทย ในรูปแบบต่าง ๆ 2.1 ประเภทของการ นวดแผนไทยโดยกา ประยุกต์เอาข้อดีของการ	- วิธีสอนแบบ บรรยาย - การจัดการเรียนรู แบบใช้ คำถาม -วิธีสอนแบบศึกษา ด้วยตนเอง	2	3

	การนวดแผนไทยโดยการประยุกต์เอาข้อดีของการนวดแบบต่าง ๆ มาผสมผสานกัน - ขั้นตอนและวิธีการนวดเพื่อสุขภาพ	2. ทำให้ผู้นวดสามารถอธิบายหลักการนวดและระบบร่างกายได้อย่างน่าเชื่อถือและถูกต้องมากยิ่งขึ้น	นวดแบบต่าง ๆ มาผสมผสานกัน 2.2 วัสดุ อุปกรณ์ ใช้ประกอบในการนวดเพื่อสุขภาพ 2.3 ขั้นตอนการนวดและฝึกปฏิบัติการนวดแบบต่าง ๆ เช่นการฝึกกำลังนิ้วมือ การรักษา สุขภาพทั่วไปของผู้นวด 2.4 การนำสมุนไพรไทยมาใช้ประโยชน์ในการนวดเพื่อสุขภาพ 2.5 วิธีการแตงรมมือและลงจังหวะนิ้วมือในการนวด	- วิธีสอนแบบแบ่งกลุ่มทำงาน เอกสาร/สิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวกับการนวดแผนไทย - ของจริง - สื่อบุคคล เช่น วิทยากร ผู้รู้ในเตรียมวัสดุ และอุปกรณ์สถานที่ฝึกการเรียนรู้		
3.	-การวิเคราะห์ลักษณะและคุณลักษณะของเส้นประธานสิบ -ลักษณะของอาการที่ เกิดจากเส้นประธานสิบผิดปกติ - การนวดเพื่อแก้ไขอาการที่เกิดจากเส้นประธานสิบผิดปกติ	1. รู้และเข้าใจในศาสตร์การนวดไทยแบบมออาซิฟเบื้องต้น ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ได้แก่ความรู้ที่เกี่ยวกับกายวิภาคศาสตร์และสรีระวิทยาของมนุษย์ 2. ทำให้ผู้นวดสามารถอธิบายหลักการนวดและระบบร่างกายได้อย่างน่าเชื่อถือและถูกต้องมากยิ่งขึ้น	3. การกำหนดลมหายใจและมารยาทในขณะที่ทำการนวด 3.1 ข้อห้ามและข้อควรระวังในการนวดแผนไทย - ข้อปฏิบัติหลังการนวดสำหรับผู้นวดและผู้ถูกนวด 3.2 โรคที่สามารถนวดได้และโรคที่ห้ามนวด 3.3 การวิเคราะห์ลักษณะและคุณลักษณะของเส้นประธานสิบ 3.4 ลักษณะของ อาการที่เกิดจาก เส้นประสาทผิดปกติ	- วิธีสอนแบบบรรยาย - การจัดการเรียนรู้แบบใช้ คำถาม -วิธีสอนแบบศึกษาด้วยตนเอง - วิธีสอนแบบแบ่งกลุ่มทำงาน เอกสาร/สิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวกับการนวดแผนไทย - ของจริง - สื่อบุคคล เช่น วิทยากร ผู้รู้ในเตรียมวัสดุ และอุปกรณ์สถานที่ฝึกการเรียนรู้	2	8
4	แนวการนวดพื้นฐาน และข้อควรระวังในการนวดขา, หลัง, แขน, ไหล่, บ่า และศีรษะ	ประโยชน์ที่ได้รับจากการนวดแผนไทย 1. ช่วยปรับสภาพความเป็นอยู่ของคนในชุมชน ให้ดีขึ้นและช่วยเสริมอาชีพใหม่ให้แก่ชุมชน	4. แนวการนวด พื้นฐานและข้อควร ระวังในการนวดขา, หลัง, แขน, ไหล่, บ่า , และศีรษะ 4.1 การนวดพื้นฐานขา การนวดพื้นฐานขา ด้าน	- วิธีสอนแบบบรรยาย - การจัดการเรียนรู้แบบใช้ คำถาม -วิธีสอนแบบศึกษาด้วยตนเอง	2	8

		<p>2.ช่วยแก้ปัญหาจากการว่างงานของสมาชิกในชุมชนและใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์</p> <p>3. ผู้เรียนจะได้เรียนความรู้พื้นฐานที่จำเป็นของการนวดไทย อาทิเช่นความรู้เบื้องต้นทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ</p> <p>4.ความรู้เกี่ยวกับกายวิภาคศาสตร์และ สรีรวิทยาของมนุษย์ ทฤษฎีการแพทย์แผนไทย และการนวดแผนไทยตามแนว เส้นพื้นฐานทั่วร่างกาย</p> <p>5.ช่วยเพิ่มรายได้ลดรายจ่ายแก่สมาชิกในชุมชน</p>	<p>นอกการนวดพื้นฐานทางด้านใน</p> <p>4.2 การนวดพื้นฐานหลัง</p>	<p>- วิธีสอนแบบแบ่งกลุ่มทำงาน เอกสาร/สิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวกับการนวดแผนไทย</p> <p>- ของจริง</p> <p>- สื่อบุคคล เช่น วิทยากร ผู้รู้ในเตรียมวัสดุ และอุปกรณ์สถานที่ฝึกการเรียนรู้</p>		
--	--	---	---	---	--	--

สื่อการเรียนรู้

- วิทยากร ภูมิปัญญา ผู้รู้
- สื่อสิ่งพิมพ์
- ภาพถ่าย
- วัสดุอุปกรณ์จริงที่ใช้ในการเรียน

การวัดการประเมินผล

- การสังเกต
- จากการปฏิบัติจริง
- ผลงาน
- การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
3. มีผลงานนวดที่ได้มาตรฐานเป็นที่พึงพอใจ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

.....ผู้เสนอหลักสูตร
(.....)

คณะกรรมการพิจารณาหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง

.....ประธานกรรมการ/ผู้อำนวยการ ศกร.อำเภอ
(.....)

.....ผู้เชี่ยวชาญ (วิทยากร)
(.....)

.....ประธาน/คณะกรรมการสถานศึกษา
(.....)

.....ข้าราชการ/ครู/ครูผู้ช่วย
(.....)

.....ผู้รับผิดชอบงานการศึกษาต่อเนื่อง
(.....)